

materials in Polish for those involved in organizing tourism for older adults and individuals with disabilities.

Keywords: Senior+ Program, senior tourism, senior citizens' tourism activities, Senior+ Day Care Centers, Senior+ Clubs.

Zarządzanie biznesem i prawem turystycznym - współpraca polsko-bułgarska

Tourism business and law management - Polish-Bulgarian cooperation

dr Dominik Borek, Ministerstwo Sportu i Turystyki¹⁹

Przyjazdy z Bułgarii do Polski w czasach przedpandemicznych kształtowały się na poziomie ok. 110 tys. rocznie, w tym ponad połowę z nich stanowiły przyjazdy turystyczne, tj. obejmujące co najmniej jeden nocleg na terenie Polski. Tymczasem liczba przyjazdów z Polski do Bułgarii wyniosła blisko 500 tys., co plasowało nas na 5. miejscu pod względem odwiedzin Republiki Bułgarskiej²⁰. Rok 2019 traktujemy jako bazowy, ponieważ jest on ostatnim rokiem “normalności” przed czasem kryzysów, który nastąpił od momentu pandemii COVID-19 w roku 2020. Obecnie zarówno strona Polska jak i Bułgarska dążą do powrotu statystyk z czasów przedpandemicznych. Wyrazem dążenia do osiągnięcia wspólnego celu jest współpraca międzynarodowa w turystyce pomiędzy Polską i Bułgarią.

Namacalnym dowodem na dobrą współpracę było otwarcie bułgarskiego przedstawicielstwa turystycznego na kraje Grupy Wyszehradzkiej z siedzibą w Warszawie w dniu 22 lutego 2021 r.²¹ Pokłosiem tej uroczystości była propozycja podpisania aneksu do obowiązującej Umowy o współpracy w dziedzinie turystyki z 1969 r., bądź podpisanie nowej umowy. Ostatecznie, w dniu 24 września 2021 r. podczas targów Tour Salon organizowanych w Poznaniu, zostało podpisane Porozumienie o współpracy w dziedzinie turystyki pomiędzy Ministerstwem Rozwoju

i Technologii Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministerstwem Turystyki Republiki Bułgarii. Sygnatariuszem umowy ze strony Bułgarii była Minister Turystyki Profesor Stela Baltova²². Był to jednocześnie moment nawiązania szerokiej współpracy naukowej w obszarze turystyki. W dniu 10 maja 2022 r. w Warszawie odbyło się Bułgarsko-Polskie Forum Biznesu Turystycznego²³, z kolei w dniach 2-6 czerwca 2022 r. podczas Polsko - Bułgarskiego Forum Turystycznego w Sofii i Warnie odbyła się konferencja naukowa, na której przedstawiciel Ministerstwa Sportu i Turystyki, dr Dominik Borek, dyrektor Departamentu Turystyki, zaprezentował rozwiązania organizacyjnoprawne dotyczące m.in. Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, Turystycznego Funduszu Pomocowego oraz Polskiego Bonu Turystycznego. Konkluzją było zadeklarowanie podjęcia współpracy w praktycznym wymiarze wsparcia strony bułgarskiej we wdrażaniu wzorcowych rozwiązań.

W ramach spotkania, Pani prof. Ewa Dziedzic ze Szkoły Głównej Handlowej (SGH) w Warszawie przedstawiła profil działania uczelni i ofertę współpracy naukowej z uczelniami bułgarskimi. Strona bułgarska w osobie prof. Mariany Assenovej z Uniwersytetu w Sofii zaprezentowała koncepcję turystycznej regionalizacji Bułgarii. W zakresie regulacji organizacyjnoprawnych, głos zabrała Minister Turystyki Republiki Bułgarii prof. Mariela Modeva z University of Library and Information Technology (ULSIT) (Uniwersytetu Biblioteczno-informacyjnych Technologii).

Z kolei 24 lutego 2023 r. doszło do spotkania naukowego między Dyrektorem Departamentu Turystyki MSiT dr. Dominikiem Borkiem a Vice Rektorem International Business School Bulgaria prof. Stelą Baltową, podczas którego rozmawiano o współpracy w zakresie zarządzania turystyką. Nawiązano także owocną współpracę w ramach czasopism naukowych – “Turystyka – zarządzanie, administracja, prawo”²⁴ oraz “The Research Papers of IBS Journal”²⁵. Pokłosiem tych ustaleń był m.in. udział w sesji wraz z wygłoszeniem referatu dr. Dominika Borka podczas konferencji naukowej, która odbyła się w dniach 18-20 maja 2023 r. w Sofii, pt. „Sustainable Development - Circular Economy, Critical Infrastructures, Green Transition XVIII International Scientific Conference”²⁶. Konferencja

²² www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/porozumienie-o-wspolpracy-w-dziedzinie-turystyki-miedzy-polska-a-bulgaria.

²³ www.gov.pl/web/sport/wiceminister-gut-mostowy-otworzyl-bulgarsko-polskie-forum-biznesu-turystycznego.

²⁴ www.gov.pl/web/sport/nowe-czasopismo-naukowe---turystyka--zarzadzanie-administracja-prawo

²⁵ www.ibsedu.bg/en/page/135-RESEARCH-PAPERS%20of%20IBS

²⁶ www.ibsedu.bg/media/Carousel/web_ENG_web_pokana_XVIII_mejdunarodna_konferencija_03_2023.pdf

¹⁹ ORCID: 0000-0002-4359-9426

²⁰ Dane Departamentu Turystyki Ministerstwa Sportu i Turystyki.

²¹ www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/otwarcie-przedstawicielstwa-turystycznego-bulgarii-w-polsce.

byłą okazją do dodatkowego wzmocnienia współpracy naukowej pomiędzy obecnymi jednostkami.

Przypięczeniem długotrwałej międzynarodowej współpracy naukowej było wręczenie przez Rektora IBS Bulgaria, Georgia Apostolova, w dniu 30 maja 2023 r. tytułu doktora honoris causa Sekretarzowi Stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki, Andrzejowi Gut-Mostowemu. Spotkanie było okazją do odwiedzenia uczelni, zrobienia kwerendy bibliotecznej, spotkań z naukowcami oraz owocnych ustaleń dotyczących publikacji naukowych, konferencji i działań naukowych przez delegację z Polski na czele z ministrem A. Gutem-Mostowym, Dyrektorem Departamentu Turystyki D. Borkiem i Prezesem POT R. Szmytkę²⁷. Poniżej przytaczamy wystąpienie Sekretarza Stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki pana Andrzeja Gut-Mostowego, wygłoszone podczas uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa w IBS Bulgaria, w dniu 30 maja 2023 r.

Spis literatury:

www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/otwarcie-przedstawicielstwa-turystycznego-bulgarii-w-polsce
www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/porozumienie-o-wspolpracy-w-dziedzinie-turystyki-miedzy-polska-a-bulgaria
www.gov.pl/web/sport/wiceminister-gut-mostowy-otworzyl-bulgarsko-polskie-forum-biznesu-turystycznego
www.gov.pl/web/sport/nowe-czasopismo-naukowe---turystyka--zarzadzanie-administracja-prawo
www.ibsedu.bg/en/page/135-RESEARCH-PAPERS%20of%20IBS
www.ibsedu.bg/media/Carousel/web_ENG_web_pokana_XVIII_mejdunarodna_konferencia_03_2023.pdf
www.gov.pl/web/sport/wiceminister-andrzej-gut-mostowy-doktorem-honoris-causa

²⁷ www.gov.pl/web/sport/wiceminister-andrzej-gut-mostowy-doktorem-honoris-causa